

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36011634	Politécnico de Vigo	Vigo	2022/2023

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
ELE	Electricidade e electrónica	CMELE01	Instalacións eléctricas e automáticas	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0242	Empresa e iniciativa emprendedora	2022/2023	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA LUISA ISLA OTERO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

O módulo de empresa e iniciativa emprendedora ten como obxectivos xerais espertar no alumnado o interese polo mundo da empresa, así como achegalo aos instrumentos necesarios para a creación e a determinación da viabilidade da mesma. En base ao indicado no currículo e mais da experiencia destes anos, a programación do módulo orientarase pedagoxicamente ao modelo de traballos por proxectos, facendo un especial esforzo no traballo colaborativo entre os alumnos, coa aplicación práctica dos contidos, mediante o traballo e elaboración dun proxecto empresarial a escoller por cada grupo.

O alumnado que acode ao Politécnico son basicamente de Vigo e da área metropolitana. Unha zona con grandes posibilidades de crear novas empresas. Cremos que existen posibilidades para o autoemprego en áreas novas e con posibilidades de expansión. En particular, nas enerxías renovábeis, na bioconstrución, na eficiencia enerxética ou na conservación e mellora das instalacións. Deste xeito, atenderemos moi particularmente o ámbito dos emprendedores sociais, do medio ambiente e das novas tecnoloxías.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Iniciativa emprendedora	Todos/as podemos emprender. Como imos facelo?	15	26
2	O plan de empresa	Planificación da idea de negocio	15	24
3	Plans do plan de empresa	Análise e valoración dos plans incluídos dentro do plan de empresa	16	25
4	Xestión dunha PEME	Día a día dunha PEME	17	25

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Iniciativa emprendedora	15

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na actividade emprendedora.
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito das instalacións eléctricas e automáticas, que ha servir de punto de partida para a elaboración do proxecto empresarial.
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.

4.1.e) Contidos

Contidos
Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de instalacións eléctricas e automáticas (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).
A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.
Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.
A actuación das persoas emprendedoras no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
O risco como factor inherente á actividade emprendedora.
Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.
Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito das instalacións eléctricas e automáticas.
Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	O plan de empresa	15

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	SI

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.
CA2.3 Identifícaronse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de instalacións eléctricas e automáticas en función da súa posible localización.
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada coas instalacións eléctricas e automáticas e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.
CA2.8 Identifícaronse, en empresas de instalacións eléctricas e automáticas, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.
CA2.11 Describíronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de instalacións eléctricas e automáticas, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.
CA2.12.1 Realizouse unha análise DAFO

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
0Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de instalacións eléctricas e automáticas: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de instalacións eléctricas e automáticas: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresarial. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.

Contidos

Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.

Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.

Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.

[A análise DAFO](#)

Realización dunha análise DAFO

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Plans do plan de empresa	16

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.
CA3.6 Identificáronse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.
CA3.7 Identificáronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de instalacións eléctricas e automáticas tendo en conta a súa localización.
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.

4.3.e) Contidos

Contidos
Formas xurídicas das empresas.
Responsabilidade legal do empresario.
A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.
Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.
Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.
Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de instalacións eléctricas e automáticas.
Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Xestión dunha PEME	17

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
CA4.2 Describíronse as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.
CA4.3 Definíronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionadas coas instalacións eléctricas e automáticas, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario f
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.

4.4.e) Contidos

Contidos
Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector das instalacións eléctricas e automáticas.
Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.
Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.
Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.
Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.
Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de instalacións eléctricas e automáticas: documentos administrativos e documentos de pagamento.
Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

MÍNIMOS ESIXIBLES:

Os mínimos esixibles para alcanzar a avaliación positiva son os sinalados no apartado 4. c. da programación.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Para a avaliación dos coñecementos acadados por cada alumno no módulo utilizaranse os seguintes instrumentos:

Táboa de observación para avaliar o Plan de empresa: Os alumnos/as elaborarán ao longo do curso un plan de empresa.

As tarefas do proxecto que non sexan presentadas nos prazos establecidos só poderán ser entregadas noutro prazo por causa xustificada documentalmente.

Este proxecto de empresa será elaborado en paralelo ao tratamento dos contidos de cada unidade.

A nota mínima en cada trimestre será dun 5. De non ser o caso, quedará suspenso ese trimestre. Polo tanto, como nota de trimestre se fará constar unha nota máxima dun 4. Polo tanto terá que facer recuperación desa parte. Esta puntuación será levada á nota final de trimestre dacordo á ponderación indicada a continuación para a nota de Plan de Empresa.

- PROBAS ESCRITAS, contidos e puntuación:

Para favorecer a aprendizaxe do alumnado, se van a recomendar materiais, como libro, apuntes, pero non será imprescindible que á hora de examinar a profesora se ciña exclusivamente ao que está escrito neses materiais, é dicir, todo o que se explique na aula, oralmente, por escrito e/ou de forma visual con videos etc, pode ser obxecto de pregunta no examen, sempre que sexa pertinente cos contidos da unidade e os resultados de aprendizaxe recollidos na programación

Levarase a cabo unha proba ao trimestre como mínimo, segundo as necesidades do alumnado e complexidade da materia. En todo caso, farán media entre elas.

. Nestas probas poderanse presentar cuestións a desenvolver, tipo test e/ou supostos prácticos. Nas preguntas tipo test, o alumno/a poderá contestar ou deixar en branco, as respostas en branco non puntúan, as respostas erradas restan en proporción dúas erradas, unha correcta.

Nas preguntas a desenvolver vaise valorar a corrección e argumentación elaborada polo alumnado, para xustificar e demostrar o que sabe sobre os contidos de teoría.

Na resolución dos supostos prácticos o alumno/a deberá demostrar que é coñecedor da teoría aplicable e dos procedementos para resolver a situación que se presenta.

PUNTUACIÓN:

será o resultado da media das probas escritas realizadas no trimestre. En todo caso, para facer a media será condición indispensable que a nota mínima en cada proba sexa dun 4,5. Polo tanto, en caso de non poder facer media, como nota de trimestre se fará constar, como máximo un 4. Polo tanto terá que facer recuperación desa parte. Esta puntuación será levada á nota final de trimestre dacordo á ponderación indicada a continuación para a nota de probas obxectivas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Para facer este cálculo seguirase a ponderación indicada a continuación:

CADRO DE DISTRIBUCIÓN DE UNIDADES POR TRIMESTRES E A SÚA NOTA FINAL:
MODALIDADE ORDINARIA

Trimestres	Unidades didácticas	Proba obxectiva	Táboa observación
1º trimestre	UD 1 a 2	Nota ponderada 70%	Nota ponderada -30%
2º trimestre	UD 3	Nota ponderada 70%	Nota ponderada -30%
3º trimestre	UD 4	Nota ponderada 70%	Nota ponderada -30%
NOTA FINAL	50% -1º trimestre + 50%- 2º trimestre + 50% 3º - trimestre		

PUNTUACION:

- NOTA FINAL DE MÓDULO:** o alumnado acadará a avaliación positiva no módulo se supera cun 5 a nota promedio das avaliacións realizadas no centro.
- A nota con decimales será redondeada do seguinte xeito: Si o decimal supera a 0.5 será redondeado por exceso ao enteiro máis próximo. En caso contrario, se redondea por defecto.
- Para superar cada trimestre hai que obter un mínimo de 5 puntos, resultado das notas ponderadas correspondentes.

NORMAS XERAIS PARA A REALIZACIÓN DE PROBAS OU EXÁMENES.

- Non se admite móbil no examen para ningún uso. De tal forma que ao entrar na aula será entregado á profesora. No caso de que alumno ou alumna se negue a facelo perderá o dereito a que se lle faga a proba ou examen.
- No caso de ser necesaria calculadora, ésta terá só funcións básicas, polo tanto, non se admiten calculadoras científicas.
- No suposto de que nun examen, un/a alumno o alumna teña no seu poder documentación que non esté autorizada pola profesora, ou ben, se comproba que copiou, terá que entregalo á profesora en cuanto llo requira. E a nota a cualificar en dita proba será de 0 puntos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas
6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

As actividades de recuperación serán de dous tipos: colectivas e individuais.

Colectivas:

Probas escritas, exame de recuperación. Unha proba no primeiro trimestre que recuperará os CA non adquiridos das unidades didácticas 1 e 2. Necesaria puntuación de 5 ou superior para a súa superación. Unha segunda proba, no segundo trimestre, que recuperará os CA non adquiridos en calquera das catro unidades formativas. Será tamén necesaria para a súa superación obter unha nota igual ou superior a 5.

Individuais:

Valorarase o caso concreto do alumnado e os CA non adquiridos, e estableceranse novas datas de presentación de traballos, realización de tarefas concretas sobre CA non adquiridos, etc.

Se o alumnado non acadara a obtención dos CAMínimos en ningunha destas probas, terá dereito a unha proba no mes de xuño.

Esta proba de xuño, podería coincidir, en data e no mesmo espazo de realización, coa proba escrita, exame, do alumnado con perda de avaliación. O que podería non coincidir será a proba en sí. No caso da perda de avaliación, inclúranse TODOS os CA mínimos exixibles, e no caso da recuperación, só aqueles que non foron acadados no curso.

Ambas actividades de recuperación (individuais e colectivas) poden ser compatibles e analizarase e valorarase a situación para procurar conseguir

que os CA sexan acadados polo alumnado.

No caso de que se entendera necesario, poden deseñarse novas actividades con tarefas de reforzo que lle axuden (ao alumno/a) a comprender mellor ou superar os criterios de avaliación, ou que lle permitan chegar aos obxectivos cun pouco máis de tempo.

Esas actividades e tarefas desenvolveranse ao longo do curso de acordo entre profesora e alumno/a.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

A proba extraordinaria consistirá nun exame que avaliará os CA mínimos. Nesta proba a puntuación necesaria para a súa superación será de 5 ou máis de 5.

Esta proba podería coincidir, en data e no mesmo espazo de realización, coa recuperación establecida para o mes de xuño (dos CA non adquiridos durante o curso). O que podería non coincidir será a proba en sí. No caso da perda de avaliación, incluíranse TODOS os CA mínimos exixibles, e no caso da recuperación, só aqueles que non foron acadados no curso.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

A programación será obxecto de seguimento durante o ano académico, cambiando o que se observe que non é adecuado para acadar os resultados de aprendizaxe por parte do alumnado.

Coa axuda desta aplicación e na versión de traballo irei recollendo as posibles desviacións que se vaian producindo sobre a programación inicial así como valorando o resultado das actividades prantexadas en relación coa temporalización e os obxectivos acadados, para introducir variacións no futuro que poidan mellorar a programación inicial e a práctica docente.

Mensualmente ademais farase unha posta en común na reunión de departamento para analizar e reflexionar sobre os resultados obtidos nas respectivas experiencias docentes dos integrantes do mesmo.

A práctica docente será avaliada conforme a criterios determinados establecidos en rúbricas, tanto polo propio docente, como polos estudantes, así como a través dun cuestionario tipo test onde se valore a dita práctica docente, o emprego de recursos na aula, a exposición dos contidos e cunha casilla de observacións libre para facer as achegas que o alumnado considere importante, poderán facer suxestións e á vista das súas respostas poderei reflexionar sobre o meu xeito de dar clase, aspectos a conservar e aspectos a mellorar no futuro.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

No mes de outubro lévase a cabo unha avaliación inicial para coñecer o nivel do alumnado, a súa motivación no ciclo, as súas habilidades e expectativas..

Tamén me interesa coñecer o seu dominio ou non das TIC, capacidade ou habilidade informática que teñen como usuarios. Por último, fágolle preguntas sobre a súa motivación con relación ao ciclo e as expectativas que teñen con relación a este módulo.

Tamén pregunto por conceptos relacionados co módulo e os coñecementos previos que teñen; se fixeron un curso de prevención de riscos, de primeiros auxilios, se estiveron traballando con nómina, etc., así como hobbies e aficións, o feito de facer algunha actividade física tamén me parece interesante.

Xenérase nun ambiente distendido que propicia a sinceridade e as relacións persoais.

Posteriormente, antes de cada unidade, realízase unha avaliación inicial, a través de debates, brainstorming, etc para obter información sobre os

coñecementos previos e o nivel de implicación e motivación.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

O obxectivo global do módulo é que o alumnado adquira os Resultados de Aprendizaxe establecidos, para o cal deberá superar necesariamente os criterios de avaliación sinalados como mínimos.

Na medida en que algún estudante non poida, nen sequera através dos procedementos establecidos nas actividades de recuperación, superar positivamente os mesmos, determinarase a posibilidade de adaptar a metodoloxía aplicada na aula para o mesmo. Para isto, analizarase conxuntamente co alumno ou alumna as razóns polas que non é quen de alcanzar os R.A. En función desta análise, propóranse novas medidas de atención individual.

caso de que o alumno/a non acadase globalmente os obxectivos programados teranse en conta as razóns para deseñar algún tipo de medida que lle axude a acadalos.

Pode consistir simplemente nunha ampliación do prazo de entrega do traballo ou tarefa cando non responde aos criterios de avaliación establecidos previamente pola profesora, pero enténdese que cunha ampliación do prazo poderá mellorar o traballo e corregir os erros que se detecten.

Cando o problema está na non superación dunha proba escrita ou cuestionario, se unha vez escoitadas as razóns dadas polo/a alumno/a, a profesora considera que o único problema foi de non adicarlle suficiente tempo á preparación da mesma, fixará unha nova data para repetir a proba escrita.

No caso de que se observe que é falta de comprensión dos contidos aprendidos, primeiro será preciso reforzalos con actividades de apoio. É posible, que do seguimento destas actividades de reforzo a profesora observe que os obxectivos ou mínimos xa foron acadados. Dará por acadados os mínimos e rematadas as actividades de apoio ou reforzo.

Cando o alumno/a promociona a segundo curso do ciclo co módulo suspenso, dependendo das circunstancias poderanse establecer medidas de apoio e seguimento con atención individualizada determinados días e horas fora do horario lectivo, incluso sinalando datas e horas para a celebración de probas, para intentar que aprobe en marzo e poida ir á FCT. No caso de que quede para xuño xa se diseña un calendario con actividades lectivas, nas que se lles imparten clases presenciais de reforzo e repaso, e ao final fánse probas escritas que deberán superar.

Nos casos en que se trate dun alumno/a con necesidades especiais, será preciso ter en conta a valoración que se faga dende orientación e as medidas que consideren nese departamento que se deban adoitar.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A metodoloxía didáctica aplicada neste módulo e recollida na presente programación, permite nun alto grao que o alumnado adquira os valores recollidos na lexislación educativa e mais no Proxecto educativo do centro.

O módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedoral ten unha especial relevancia no tratamento destes temas, trataranse a diario espontaneamente, de maneira que impregnarán a actividade cotiá na aula, así en todas as actividades e na medida que sexa posible en cada unha, fomentárase a igualdade, a saúde, educación moral e cívica, educación para o consumidor, educación ambiental, a ecoloxía, a paz, evítanse as actitudes, comentarios ou comportamentos racistas ou discriminatorios de tipo sexistas ou violentos no comportamento diario tanto dentro como fora da aula, e sobre todo trabállase o Sentido da Iniciativa e o Emprendemento.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Programa Eduemprende: Finanzas para mortais, opción 4) : relacionado co proceso de creación dun proxecto empresarial e a constitución dun

modelo de negocio viable.

Programa da Axencia Tributaria sobre Educación Cívico-Tributaria. Charla.

Programa Gepeese da CNMV, xunto co Ministerio de Educación.

Colaboración co titor do grupo nas actividades nas que podamos realizar algunha achega.

10. Outros apartados

10.1) Exames

Os exames constarán dun máximo de 10 preguntas, de resposta curta e como mínimo incluírán os CA mínimos cuxo instrumento de avaliación sexa proba escrita.

Existirá un exame por avaliación, salvo que, por circunstancias de docencia se considere máis pedagóxico realizar un número superior ou inferior.

Incluírase en cada proba, a valoración das preguntas, de non establecerse, terán a mesma ponderación; tamén se especificará qué pregunta está asociada a un CA mínimo (esas preguntas deberán obter nota como mínimo de 5).

10.2) información

Informarase ao alumnado da avaliación de cada instrumento, antes da súa aplicación á actividade ou proba escrita. Tamén se informará das actividades que estean relacionadas con CA mínimos, polo que necesitarán obter no instrumento de avaliación que as avalíe unha nota dun mínimo de 5

10.3) accesibilidade

A profesora resolverá dúbidas e explicará o necesario, procurando ter accesibilidade en todo o proceso de ensino-aprendizaxe.